

МЕТОДИКА ОЦІНКИ ОБ'ЄКТІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗА УМОВИ ОБ'ЄДНАННЯ БІЗНЕСУ ТА ПЕРЕХОДУ ДО МСФЗ

©2019 ТИЧУК Т. О.

УДК 657.27
JEL: M41

Тичук Т. О. Методика оцінки об'єктів бухгалтерського обліку за умови об'єднання бізнесу та переходу до МСФЗ

Мета статті полягає в дослідженні основних методів оцінки та встановленні варіативності їх застосування залежно від системи обліку та об'єкту обліку. Незважаючи на численні дослідження методів оцінки та їх застосування, існують значні труднощі у формуванні єдиних підходів щодо оцінки елементів фінансової звітності та об'єктів обліку, які б ураховували умови об'єднання бізнесу та переходу до МСФЗ. Виокремлено сучасні неточності та суперечності у формуванні єдиного науково-методичного підходу до оцінювання об'єктів обліку, згрупованих за елементами фінансової звітності. Запропоновано науково-методичний підхід до оцінювання об'єктів бухгалтерського обліку, згрупованих за елементами фінансової звітності, який враховує вимоги МСФЗ та особливості процесу об'єднання бізнесу й переходу на МСФЗ.

Ключові слова: об'єкти обліку, елементи фінансової звітності, об'єднання бізнесу, міжнародні стандарти обліку.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-2-295-301>

Табл.: 4. **Бібл.:** 8.

Тичук Тетяна Олександрівна – аспірантка кафедри фінансового аналізу та аудиту, Київський національний торговельно-економічний університет (вул. Кіото, 19, Київ, 02156, Україна)

E-mail: tuchykvolutnets@gmail.com

УДК 657.27
JEL: M41

Тичук Т. А. Методика оценки объектов бухгалтерского учета при объединении бизнеса и перехода на МСФО

Цель статьи заключается в исследовании основных методов оценки и установлении вариативности их применения в зависимости от системы учета и объекта учета. Несмотря на многочисленные исследования методов оценки и их применения, существуют значительные трудности в формировании единых подходов к оценке элементов финансовой отчетности и объектов учета, которые учитывали бы условия объединения бизнеса и перехода к МСФО. Выделены современные неточности и противоречия в формировании единого научно-методического подхода к оценке объектов учета, сгруппированных по элементам финансовой отчетности. Предложен научно-методический подход к оценке объектов бухгалтерского учета, сгруппированных по элементам финансовой отчетности, который учитывает требования МСФО и особенности процесса объединения бизнеса и перехода на МСФО.

Ключевые слова: объекты учета, элементы финансовой отчетности, объединение бизнеса, международные стандарты учета.

Табл.: 4. **Библ.:** 8.

Тичук Татьяна Александровна – аспирантка кафедры финансового анализа и аудита, Киевский национальный торгово-экономический университет (ул. Киото, 19, Киев, 02156, Украина)

E-mail: tuchykvolutnets@gmail.com

UDC 657.27
JEL: M41

Tychuk T. O. The Methods of Evaluation of Accounting Objects at Business Unification and Transition to IFRS

The article is aimed at studying the main methods of evaluation and determining the variability of their application depending on the accounting system and the accounting object. Despite the available numerous studies of methods of evaluation and their application, there are considerable difficulties in the formation of common approaches to the evaluation of elements of financial statements and accounting objects, which would take attention of the conditions of business unification and transition to IFRS. The current inaccuracies and contradictions in formation of the uniform scientific-methodical approach to evaluation of accounting objects are allocated, grouped by the elements of financial reporting. The scientific-methodical approach to evaluation of accounting objects, grouped by the elements of financial statements, which takes into view the requirements of IFRS and peculiarities of the process of business unification and transition to IFRS, is proposed.

Keywords: accounting objects, elements of financial reporting, business unification, international accounting standards.

Tabl.: 4. **Bibl.:** 8.

Tychuk Tetyana O. – Postgraduate Student of the Department of Financial Analysis and Audit, Kyiv National University of Trade and Economy (19 Kioto Str., Kyiv, 02156, Ukraine)

E-mail: tuchykvolutnets@gmail.com

В умовах конвергенції систем міжнародних стандартів обліку і аудиту, переходу українських підприємств на МСФЗ та сучасних тенденцій до корпоратизації підприємств торгівлі укрупнення торгових мереж (злиття та поглинання компаній) потребує спеціальних способів і методів зіставлення елементів фінансової звітності таких компаній з реалістичними видами їх оцінки. Тому напрацювання зіставних критеріїв та підходів щодо оцінки окремих об'єктів бухгалтерського обліку за елементами фінансової звітності набуває все зростаючої актуальності та вагомості. Зазначене пояснюється плюралізмом підходів як до визначення складу елементів фінансо-

вої звітності за окремими об'єктами, так і до визначення видів їх оцінок у Міжнародних стандартах фінансової звітності (МСФЗ – IFRS), Загальноприйнятих принципах бухгалтерського обліку США (ЗПБО – US GAAP), Міжнародних стандартах контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (МСА) і врешті-решт – у Національних Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку в Україні.

Такі вчені, як Туякова З. С., Євстаф'єва О. М., Чайковська Л.О. Новодворський В. Д., Хоріна А. Н., Циганова Т. Б. зосереджують свою увагу на дослідженні видів оцінок такого інтегрального елементу фінансової звітності, що становить різницю між ак-

тивами і зобов'язаннями суб'єкта господарювання – тобто капіталу, та його окремих об'єктів. Колодяжна О. В., Селіванов Ю. В. передбачають значну множиність варіантів застосування методів оцінки активів і зобов'язань. До переліку видів вартостей для оцінки активів Большаков С. І. відносить ряд вартостей, які не наводяться в Концептуальній основі складання і подання фінансової звітності РМСБО.

Проте, незважаючи на численні дослідження методів оцінки та їх застосування, існують значні труднощі у формуванні єдиних підходів до оцінки елементів фінансової звітності та об'єктів обліку, які б урахували умови об'єднання бізнесу та переходу до МСФЗ.

Мета статті – дослідити особливості сучасних методів оцінювання об'єктів обліку й елементів фінансової звітності та розробити науково-методичний підхід до оцінювання об'єктів бухгалтерського обліку, згрупованих за елементами фінансової звітності, який враховує вимоги МСФЗ та особливості процесу об'єднання бізнесу й переходу на МСФЗ.

Зауважимо, що незалежно від економічних умов, в Україні здійснюються угоди та формується тренд з об'єднання бізнесу та укрупнення підприємств. Причиною цього є зростання конкуренції на ринках та їх глобалізація. Окрім того, об'єднані підприємства мають кращі можливості для збільшення виробництва та підвищення його рентабельності. Нарешті, незважаючи на часткову втрату окремими суб'єктами самостійності та гнучкості, великі об'єднання є більш конкурентоздатними та стійкими до коливань ринку.

Відповідно до даних Bureau van Dijk (Moody's Analytics) глобальний обсяг і кількість угод злиттів і поглинань (M&A) у 2017 р. знизився (*табл. 1*).

Статистичні дані *табл. 1* свідчать, що процеси об'єднання в торговельному секторі економіки значно більші, ніж у хімічній промисловості та банків-

ському секторі, що говорить про необхідність удосконалення оцінювання у процесі об'єднання бізнесу.

Незважаючи на загальне зниження кількості та вартості глобальних злиттів і поглинань у 2017 р., більш позитивна тенденція була зафіксована з боку фондів Private Equity & Venture Capital. Усього у 2017 р. цими учасниками ринку було реалізовано угод M&A на суму 752,8 млрд дол. США проти 588 млрд дол. США у 2016 р. [5].

Визначення вартості активів підприємств в умовах глобалізації та корпоратизації передбачає значну множину варіантів, у т. ч. і при проведенні їх переоцінки. Можливі види вартості в інших випадках оцінки залежать від структури активів: для запасів виділяють собівартість та можливу чисту ціну продажу, для нематеріальних активів і основних засобів – первісну, балансову, амортизаційну, ліквідаційну, відновлювальну вартість, фінансових активів – фактичну вартість [1]. Проте, підкреслюючи важливість попередніх досліджень учених, на нашу думку, базовою класифікацією оцінки була і залишається класифікація за видами оцінки об'єктів бухгалтерського обліку, закладена у відповідних системах міжнародних стандартів.

Так, ЗПБО не обмежуються рекомендаціями щодо вибору методів оцінки, а передбачають значну свободу у виборі методики оцінки майна, як зазначає Селіванова Ю. В. [6]. Порівняємо ці методи оцінки об'єктів бухгалтерського обліку та елементів фінансової звітності за МСФЗ та ЗПБО (*табл. 2*).

Багатоваріантність об'єктів бухгалтерського обліку зумовлює варіативність методів їх оцінки в системах П(С)БО та МСФЗ. На основі проведеного порівняльного аналізу допустимих методів оцінки активів і зобов'язань, згідно з новими редакціями П(С)БО, МСФЗ та документами ЗПБО, можна відмітити, що можуть застосовуватися різні методи оцінки, перелік яких узагальнено в *табл. 3*.

Таблиця 1

Обсяг і кількість світових угод із злиття та поглинання за секторами у 2015–2017 рр.

Сектор	2015 р.		2016 р.		2017 р.	
	Кількість угод	Обсяг угод, млн дол.	Кількість угод	Обсяг угод, млн дол.	Кількість угод	Обсяг угод, млн дол.
Машинобудування та виробництво промислового устаткування, меблів, переробка	13 159	730 117	11 796	707 022	9 959	568 957
Оптова та роздрібна торгівля	7 010	300 933	6 368	231 482	6 040	231 288
Хімічна промисловість	6 288	621 827	5 897	511 520	5 076	388 990
Банківський сектор	1 936	359 272	2 279	212 691	2 023	311 973
Освіта та охорона здоров'я	1 795	70 310	1 716	42 502	1 811	55 171

Джерело: складено за [5].

Порівняння методів оцінки об'єктів бухгалтерського обліку та елементів фінансової звітності за МСФЗ та ЗПБО

Метод оцінки	МСФЗ	ЗПБО
Історична собівартість	Активи відображаються за сумою сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або за справедливою вартістю компенсації, виданої, щоб придбати їх, на момент їх придбання. Зобов'язання – за сумою надходжень, отриманих в обмін на зобов'язання, або, за деяких інших обставин (податків на прибуток), за сумами грошових коштів чи їх еквівалентів, що, як очікується, будуть сплачені з метою погашення зобов'язання в ході звичайної діяльності	Нерухомість, основні засоби та більшість запасів (зобов'язання з надання товарів або послуг клієнтам) оцінюються за первісною вартістю, яка являє собою суму грошових коштів та їх еквівалентів, які виплачуються для придбання активу (після понесення зобов'язання), регулюється після амортизаційних та інших відрахувань
Поточна собівартість	Активи (зобов'язання) відображаються за (недисконтованою) сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка була б сплачена в разі придбання такого самого або еквівалентного активу (погашення зобов'язання) на поточний момент	Деякі запаси відображаються за їх поточною (відновною) вартістю, яка є сумою грошових коштів, або їх еквівалентів, яку потрібно сплатити за такий самий або еквівалентний актив у поточний момент часу
Вартість реалізації (погашення)	Активи (зобов'язання) відображаються за сумою (недисконтованих) грошових коштів або їх еквівалентів, яку можна було б отримати на поточний момент шляхом продажу активу (погашення зобов'язань) в ході звичайної реалізації	Короткострокова дебіторська заборгованість і деякі запаси, зобов'язання, що будуть сплачені на майбутні дати (торговельна кредиторська заборгованість, гарантійні зобов'язання) відображаються за недисконтованою сумою грошових коштів або їх еквівалентів, у яку актив, як очікується, буде перетворений у зв'язку з курсом бізнесу на менш прямі витрати, якщо вони необхідні, щоб зробити таке перетворення
Теперішня вартість	Активи (зобов'язання) відображаються за теперішньою дисконтованою вартістю майбутніх чистих надходжень (вибуття) грошових коштів, що їх, як очікується, має генерувати стаття під час звичайної діяльності суб'єкта господарювання	Довгострокова дебіторська та кредиторська заборгованість обліковуються за теперішньою або дисконтованою вартістю майбутніх надходжень грошових коштів, в яку актив, як очікується, перетвориться (потрібні для погашення зобов'язань) у зв'язку з визначенням нинішнього значення відтоку грошових коштів
Поточна ринкова вартість	–	Деякі інвестиції в ринкові цінні папери, активи, які, як очікується, будуть продані за цінами нижче, ніж їх балансова вартість, деякі зобов'язання, які включають товари та цінні папери, наприклад продаж загальних акцій, які не покладені в основу товарів або цінних паперів, обліковуються за сумою грошових коштів або їх еквівалентів, які можуть бути отримані шляхом продажу активів у порядку ліквідації
Справедлива вартість (поза Концептуальною основою)	Ціна, яка була б отримана за продаж активу, або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки	–

Джерело: складено за [2–4; 8].

Як свідчать дані табл. 3, найбільша кількість комбінацій облікових моделей у вітчизняній обліковій системі – 34 5600 000. Найбільше методів оцінки існує при оцінюванні основних засобів та запасів. Узагальнивши наукові здобутки вчених щодо фор-

мування переліку оцінок об'єктів обліку й елементів фінансової звітності та підходи міжнародних стандартів фінансової звітності, слід зауважити, що, незважаючи на їх плюралізм, вони мають ряд суттєвих неточностей, а саме:

Методи оцінки вартості активів та зобов'язань

Метод оцінки	Кількість варіативних форм		
	за П(С)БО	за МСФЗ	в СРСР
Методи амортизації основних засобів	5	7	1
Методи амортизації інших необоротних активів	2	–	–
Методи амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів	2	–	3
Методи амортизації нематеріальних активів	5	7	–
Методи амортизації довгострокових біологічних активів	5	3	–
Методи амортизації інвестиційної нерухомості (при її відображенні за первісною вартістю)	5	3	–
Методи оцінки інвестиційної нерухомості на дату балансу	2	2	–
Методи визначення справедливої вартості інвестиційної нерухомості за відсутності активного ринку	4	3	–
Методи оцінки довгострокових біологічних активів	2	2	–
Методи визначення справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції за відсутності активного ринку	4	4	2
Методи оцінки запасів на дату балансу	2	1	1
Методи оцінки запасів при їх вибутті	5	3	–
Методи оцінки фінансових інвестицій на дату балансу	3	3	–
Методи визначення резерву сумнівних боргів	2	–	–
Методи оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг	3	3	–
Методи оцінки ступеня завершеності робіт за будівельним контрактом	3	3	–
Методи оцінки активів або зобов'язань в операціях з пов'язаними сторонами	4	–	–
Кількість комбінацій облікових моделей	345600000	1714608	6

Джерело: доповнено на основі [7].

- ✦ не враховано найбільш актуального складу елементів фінансової звітності, зокрема іншого сукупного доходу;
- ✦ тією чи іншою мірою запропоновані підходи до оцінки враховують положення різних систем професійних стандартів, проте вони залишаються все ж фрагментарними і не дають цілісного уявлення про методик оцінки об'єктів обліку та елементів фінансової звітності;
- ✦ перехід українських підприємств на МСФЗ та сучасні тенденції до корпоратизації підприємств торгівлі, укрупнення торгових мереж (злиття та поглинання компаній) потребують спеціальних способів і методів зіставлення елементів фінансової звітності таких компаній з реалістичними видами їх оцінки;
- ✦ відсутня чітка класифікація та систематизація методів оцінювання об'єктів обліку при об'єднанні бізнесу, які б ураховували специфіку даного процесу.

Об'єднання бізнесу досить новим поняттям для вітчизняного обліку. МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»

визначає його як операцію чи інша подію, в якій покупець отримує контроль за одним або кількома бізнесами.

При цьому бізнесом є сукупність видів діяльності та активів, що її можна вести та якими можна управляти з метою забезпечення доходу у формі дивідендів, нижчих витрат або інших економічних вигід безпосередньо інвесторам або іншим власникам, членам чи учасникам [3].

Отже, ключовим у цих поняттях і процесах є отримання контролю та бізнес, тобто сукупність видів діяльності, а тільки пізніше активів, що не є тотожним визначенню «підприємство». При цьому якщо придбані активи не є бізнесом, суб'єкт господарювання, що звітує, обліковує операцію або іншу подію як придбання активу.

Об'єднання бізнесу відбувається за методом придбання, яке обов'язково вимагає визначення дати придбання, що впливає на методик оцінювання активів та зобов'язань за цією угодою. Отже, датою придбання є дата отримання контролю за об'єктом

придбання, яка є датою, на яку покупець юридично передає компенсацію, купує активи та приймає зобов'язання об'єкта придбання.

З урахуванням вищенаведеного, на основі компаративного аналізу міжнародних стандартів, запропонуємо науково-методичний підхід до оцінювання об'єктів бухгалтерського обліку, згрупованих за елементами фінансової звітності, який дозволяє чітко ідентифікувати вид оцінки відносно кожного з вказаних об'єктів (у т. ч. і щодо іншого сукупного доходу) як на дату визнання, так і на дату балансу та, на відміну від існуючих, враховує можливість присвоєння оцінки таким об'єктам у разі здійснення угод з об'єднання бізнесу та переходу українських підприємств на МСФЗ (табл. 4).

За розробленим підходом слід звернути особливу увагу на оцінку об'єктів такого специфічного елемента фінансової звітності, як інший сукупний дохід. Ураховуючи перелік його складових, визначених згідно з МСФЗ 1, основними видами оцінки на момент первісного визнання та подальшої оцінки є такі:

- ✦ переоцінена вартість (яка за альтернативною моделлю оцінки на дату балансу є її справедливою вартістю);
- ✦ власне справедлива вартість.

Слід зауважити, що використання тієї чи іншої вартості відносно певних об'єктів іншого сукупного доходу визначається специфікою їх обліку.

Поряд з цим, поставлений у відповідність кожному об'єкту обліку за кожним з елементів фінансової звітності перелік вартостей дозволяє чітко визначити необхідний їй вид залежно від дати оцінки та з урахуванням специфічних ситуацій, що можуть відбуватися на підприємствах, у т. ч. і торговельних, а саме: об'єднання бізнесу чи переходу їх на МСФЗ.

Деталізація умов зазначених ситуацій дозволяє зробити висновок, що згідно з МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» станом на дату придбання покупець визнає та оцінює, окремо від гудвілу, ідентифіковані придбані активи, прийняті зобов'язання та будь-яку неконтрольовану частку в об'єкті придбання. Визнання ідентифікованих придбаних активів та прийнятих зобов'язань здійснюється відповідно до умов:

- ✦ відповідності визначенню активів і зобов'язань, наведених у «Концептуальній основі складання та подання фінансової звітності», на дату придбання;
- ✦ придбані активи та прийняті зобов'язання мають бути частиною предмета обміну покупця та об'єкта придбання (або його колишніх власників) в операції об'єднання бізнесу, а не результатом окремих операцій [3].

Вказані умови накладають специфіку на визначення вартості цих активів та зобов'язань, що полягає в необхідності їх оцінки за справедливою вартістю на дату придбання з метою розрахунку суми чистих активів.

ВИСНОВКИ

Систематизуючи діючу практику оцінки елементів фінансової звітності та об'єктів бухгалтерського обліку в міжнародних стандартах обліку і аудиту, варто відзначити, що в умовах конвергенції ЗПБО, МСФЗ та ПСБО основні види вартостей, за якими вони відображаються, у цілому є подібними. Проте на рівні окремих об'єктів обліку, конкретизованих за елементами фінансової звітності, які мають певну специфіку в цих системах, існує значне різноманіття видів та моделей оцінки. Крім того, з'являється необхідність у перегляді діючого складу таких елементів на користь виділення «іншого сукупного доходу» та врахування таких облікових ситуацій, як об'єднання бізнесу та перехід на МСФЗ, оскільки вони накладають значний відбиток на традиційні методичні підходи до проведення такої оцінки. У зв'язку з цим було розроблено авторський підхід до оцінювання об'єктів бухгалтерського обліку, згрупованих за елементами фінансової звітності, який дозволяє чітко ідентифікувати вид оцінки відносно кожного з вказаних об'єктів (у т. ч. і щодо іншого сукупного доходу) як на дату визнання, так і на дату балансу. Вказаний підхід базується на компаративному аналізі підходів оцінки об'єктів обліку, закладених у загальновизнаних міжнародних стандартах обліку і, на відміну від існуючих, враховує можливість присвоєння оцінки таким об'єктам у разі здійснення угод з об'єднання бізнесу та переходу українських підприємств на МСФЗ. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Колодяжная Е. В. Методы оценки стоимости активов российских предприятий в условиях глобализации : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.10. Санкт-Петербург, 2008. 20 с.
2. Концептуальна основа фінансової звітності : прийнята 01.09.2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009
3. Міжнародний стандарт фінансової звітності 3 (МСФЗ 3) «Об'єднання бізнесу». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_006
4. Міжнародний стандарт фінансової звітності (МСФЗ 13) «Оцінка справедливої вартості». URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/929_068
5. Обзор глобального рынка M&A 2017 // Venture Investment Group. URL: <https://inventure.com.ua/analytics/investments/obzor-globalnogo-rynka-manda-2017>
6. Селіванова Ю. В. Дискусійні аспекти оцінки балансових статей в умовах конвергенції національних систем обліку і звітності. *Економіка і організація управління*. 2011. № 2. С. 74–79.
7. Супрунова І. В. Актуальні питання оцінки в бухгалтерському обліку. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : економіка, управління та адміністрування*. 2009. № 3. URL: http://www.ztu.edu.ua/science/publishing/visnik/econom/3_49/39.pdf
8. Statement of Financial Accounting Concepts No. 5 «Recognition and Measurement in Financial Statements of Busi-

Науково-методичний підхід до оцінювання об'єктів бухгалтерського обліку, згрупованих за елементами фінансової звітності, який ураховує вимоги МСФЗ та особливості процесу об'єднання бізнесу та переходу на МСФЗ

Елементи фінансової звітності	Об'єкти обліку за елементами фінансової звітності	У разі першого застосування МСФЗ	Види оцінки	У разі об'єднання бізнесу
Власний капітал	Забезпечення	Не оцінюються окремо при переході на МСФЗ	Не оцінюються окремо при об'єднанні бізнесу	Не оцінюються окремо при об'єднанні бізнесу
	Зобов'язання		Поточна (дисконтована) на вартість сум, що підлягають сплаті для погашення зобов'язання, що ви- значається за поточною ринковою ставкою	
	Основні засоби, нематеріальні активи	Доцільна собівартість (справедлива вартість)	Ринкова вартість для землі та споруд; ринкова вартість, що визначається на основі експертної оцінки або суми очікуваного відшкодування для машин і обладнання; справедлива вартість для нематеріальних активів	
	Інвестиційна нерухомість		Справедлива вартість	
	Біологічні активи		Справедлива вартість	
	Непоточні активи, утримувані для продажу та ліквідаційні групи			
Зобов'язання та активи	Фінансові інструменти (фінансові активи та зобов'язання)	Відносяться до сфери виключень у частині класифікації, вартості при припиненні визнання, оцінки за справедливою вартістю	Поточна ринкова вартість для фінансових інструментів, що торгуються на відкритому ринку. Оціночна вартість, визначена з урахуванням співвідношення ціни і прибутку на акцію, доходу від дивідендів і очікуваного темпу росту вартості порівнюваних цінних паперів підприємств з подібними характеристиками для фінансових інструментів, що не торгуються на активному ринку	
	Податкові активи та зобов'язання		Сума податкових пільг, що виникають внаслідок податкових збитків чи податків, які підлягають сплаті і оцінюються з позиції об'єднаного підприємства	
	Запаси	Доцільна собівартість (справедлива вартість)	Для готової продукції та товарів - ціна реалізації мінус витрати на збут та відповідна сума прибутку, визначена виходячи із норми прибутку для подібної продукції. Для незавершеного виробництва - ціна реалізації продукції мінус витрати на завершення виробництва та витрати на реалізацію та відповідна сума прибутку, визначена виходячи із норми прибутку для подібної продукції. Для матеріалів - поточна вартість заміщення	
Доходи	Добірська заборгованість		Поточна дисконтована вартість майбутніх грошових надходжень за відповідною поточною ставкою відсотка за вираховуванням резерву сумнівних боргів та витрат на інкасацію	
	Гудвіл	Не оцінюються окремо при переході на МСФЗ	Справедлива вартість на дату придбання часток участі в капіталі об'єкта придбання	
	Від продажу товарів			
	Від нарахованих відсотків			
Інші сукупні доходи Витрати	Від роаялті	Не оцінюються окремо при переході на МСФЗ	Не оцінюються окремо при об'єднанні бізнесу	
	Від дивідендів			

ness Enterprises». URL: http://www.fasb.org/cs/BlobServer?blobkey=id&blobnocache=true&blobwhere=1175820900391&blobheader=application%2Fpdf&blobheadername2=Content-Length&blobheadername1=Content-Disposition&blobheadervalue2=218743 &blobheadervalue1=filename%3Daop_CON5.pdf&blobcol=urldata&blobtable=MungoBlobs

Науковий керівник – Волинець О. О., кандидат економічних наук, заступник директора з навчальної роботи Вінницького торговельно-економічного коледжу КНТЕУ

REFERENCES

Kolodiazhnaya, Ye. V. "Metody otsenki stoimosti aktivov rossiyskikh predpriyatij v usloviyakh globalizatsii" [Methods for assessing the value of assets of Russian enterprises in the context of globalization]: *avto ref. dis. ... kand. ekon. nauk*: 08.00.10, 2008.

"Kontseptualna osnova finansovoi zvitnosti : pryiniata 01.09.2010" [Conceptual basis of financial reporting: adopted on 01.09.2010]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009

"Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti (MSFZ 13) «Otsinka spravedyvoi vartosti»" [International Financial Reporting Standard (IFRS 13) "Fair Value Measurement"]. http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/929_068

"Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti 3 (MSFZ 3) «Obiednannia biznesu»" [International Financial Reporting

Standard 3 (IFRS 3) "Business Combinations"]. http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_006

"Obzor globalnogo rynka M&A 2017" [Global M&A Market 2017 Review]. Venture Investment Group. <https://inventure.com.ua/analytics/investments/obzor-globalnogo-rynka-manda-2017>

"Statement of Financial Accounting Concepts No. 5 «Recognition and Measurement in Financial Statements of Business Enterprises»". http://www.fasb.org/cs/BlobServer?blobkey=id&blobnocache=true&blobwhere=1175820900391&blobheader=application%2Fpdf&blobheadername2=Content-Length&blobheadername1=Content-Disposition&blobheadervalue2=218743 &blobheadervalue1=filename%3Daop_CON5.pdf&blobcol=urldata&blobtable=MungoBlobs

Selivanova, Yu. V. "Dyskusiini aspekty otsinky balansovykh statei v umovakh konverhentsii natsionalnykh system obliku i zvitnosti" [Discussion aspects of the assessment of balance sheet items in the convergence of national accounting and reporting systems]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*, no. 2 (2011): 74-79.

Suprunova, I. V. "Aktualni pytannia otsinky v bukhhalter-skomu obliku" [Topical issues in the assessment of accounting]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnogo tekhnolohichnoho universytetu. Seriya «Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia»*. 2009. http://www.ztu.edu.ua/ua/science/publishing/visnik/econom/3_49/39.pdf